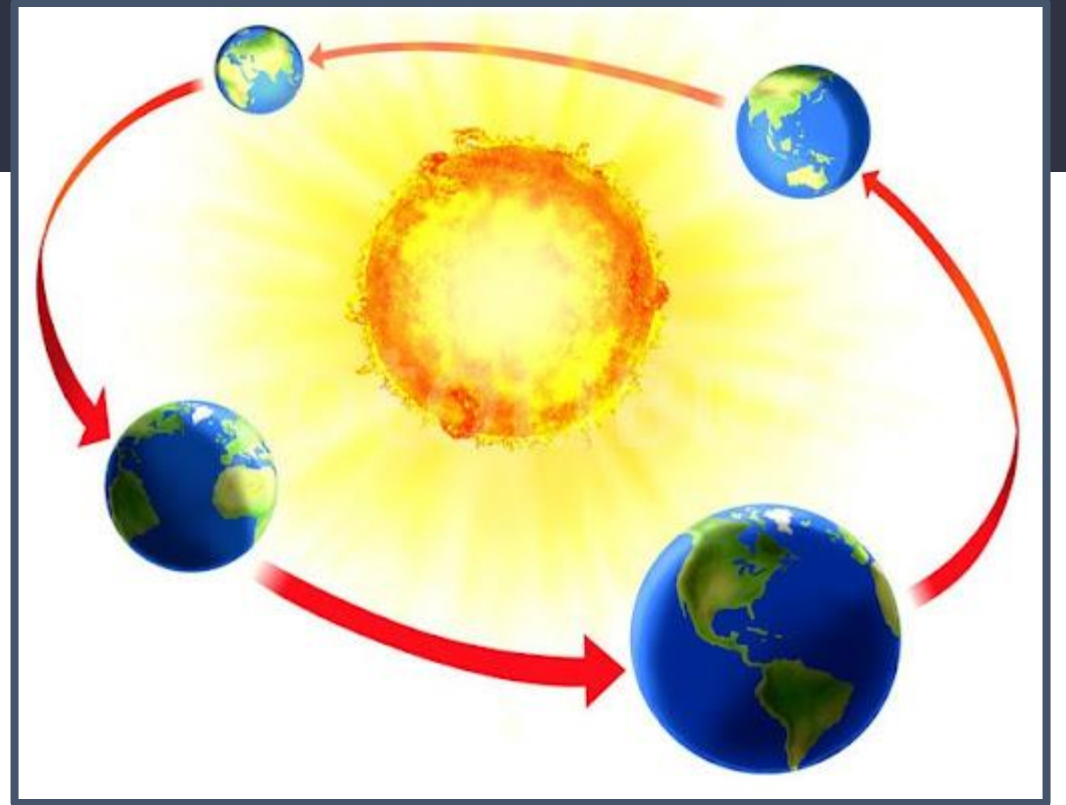

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
29.11.2024

Урок №39

**Де на Землі спекотно, а
де – холодно**

Сьогодні
29.11.2024

Дата: 06.12.2024

Клас: 4-А

Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема. **Де на Землі спекотно, а де - холодно**

Мета: формувати вміння розпізнавати і називати рослини, тварин, гриби своєї місцевості (по 3-4 представники), моделювати зв'язки між ними; характеризувати природну зону України за планом; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу.

Сьогодні
29.11.2024

Організація класу

Добрий день вам, любі діти,
Хочу я вам побажати
Всі знання із апетитом
На уроці поглинати.
А щоб ці знання і вміння
Вам не стали тягарем,
Побажаю всім терпіння
І старання.
Тож почнем!

Сьогодні
29.11.2024

Ранкове коло

Сьогодні
29.11.2024

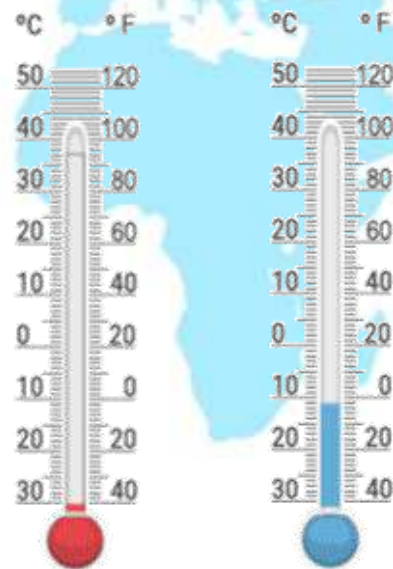
LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

BCIM
pptx

Яку назву має наступний підрозділ
підручника?

Прочитайте тему сьогоднішнього
уроку.

Яку форму має планета Земля?

Що таке екватор?

Яке значення Сонця для життя на Землі?

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V

Я ЦЕ ЗНАЮ!!!

+

ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!

?

ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!

-

Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ

Ви вже знаєте, що Сонце – це джерело тепла та світла для всього живого на Землі. Оскільки наша планета має форму кулі, сонячне проміння освітлює різні її ділянки під різними кутами, а отже, нагріває поверхню Землі нерівномірно. Так, на екваторі сонячне проміння падає на Землю майже прямо, а біля полюсів – тільки ковзає по ній.

Найбільший кут падіння сонячного проміння на земну поверхню біля екватора. Тому тут Земля отримує значно більше тепла й світла, ніж біля полюсів.

На поверхні нашої планети виокремлюють п'ять основних **теплових поясів**: один тропічний, два помірних і два холодних (полярних).

По обидва боки від екватора розміщений тропічний пояс, межами якого є Північний і Південний тропіки.

Теплові пояси Землі

Сьогодні
29.11.2024

Робота зі схемою

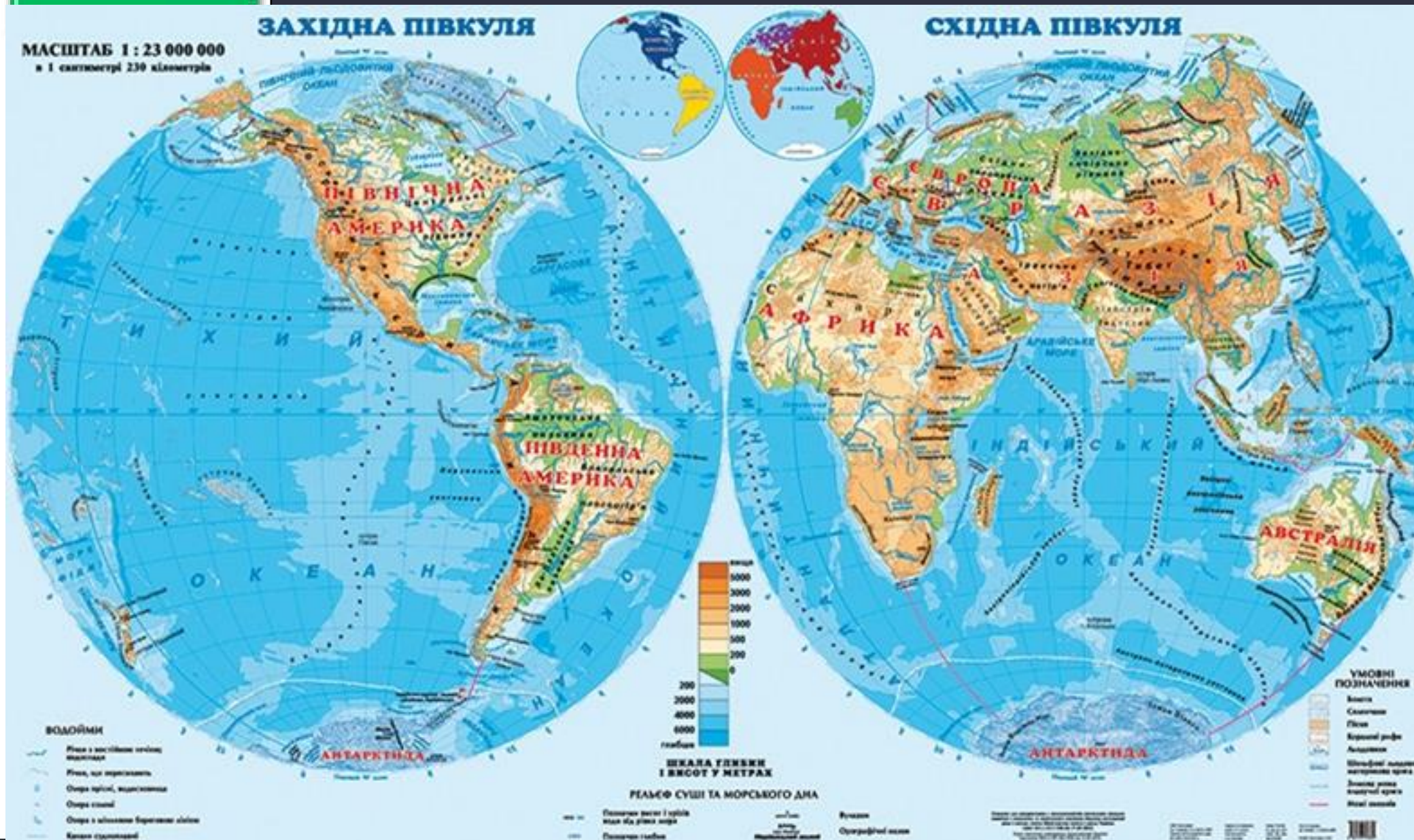
Сонячне проміння освітлює Землю під різними кутами, нагріває її поверхню нерівномірно.

Знайдіть Північний і Південний тропіки на
глобусі й карті півкуль.
Знайдіть полярні кола на глобусі й карті
півкуль.

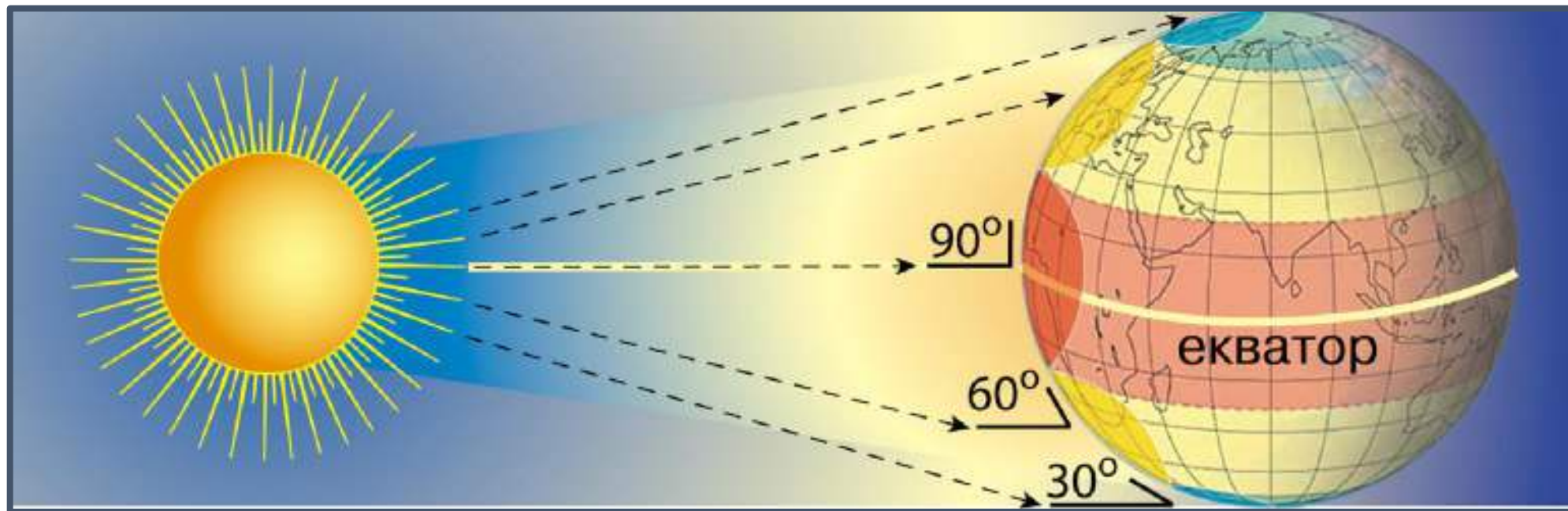

Холодні (полярні) пояси розташовані біля Північного та Південного полюсів, межами яких є полярні кола.

Помірні пояси займають проміжне положення: вони розташовані в кожній півкулі між полярним колом і тропіком. Отже, лінії тропіків і полярних кіл – це межі теплових поясів.

Теплові пояси – умовні великі області Землі, території яких різняться величиною кута падіння сонячних променів на поверхню, тривалістю освітленості, а також температурою повітря.

Нагрівання Землі залежно від падіння сонячних променів:

● – сильно нагріта область; ● – слабо нагріта область;
● – область, майже не нагріта Сонцем

Найспекотніший – *тропічний пояс*. Двічі на рік (22 грудня і 22 червня) опівдні сонячні промені падають майже прямовисно (під кутом 90°). Земна поверхня тут добре прогрівається, тому протягом усього року – і взимку, і влітку – висока температура повітря. У тропічному поясі тривалість дня і ночі становить приблизно по 12 годин.

Природні умови холодного теплового поясу дуже суворі. Там більшу частину року триває зима: Сонце впродовж декількох місяців майже не з'являється на небі, панують люті морози й сильні вітри. Хоча влітку Сонце цілодобово практично не заходить за горизонт, але його проміння лише ковзає по земній поверхні й слабо її нагріває. Тут спостерігаються *полярний день і полярна ніч*.

Сьогодні
29.11.2024

Рухлива вправа

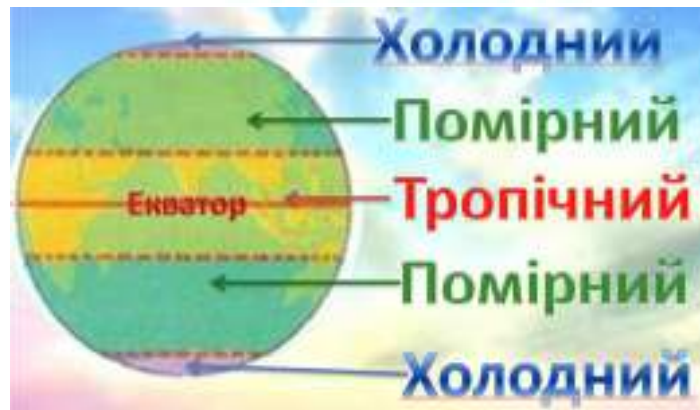

РУХЛИВА

ВПРАВА

Природні умови помірних поясів значно м'якші. Зима менш тривала, але морозна та сніжна. Літо тепле, з великою кількістю спекотних днів. Погода помірних поясів підлягає чіткому графіку зміни чотирьох сезонів: зими, весни, літа й осені.

У зміні природних умов можна помітити таку закономірність: *природні умови поступово змінюються від екватора до полюсів.*

За допомогою карти теплових поясів з'ясуйте, у якому тепловому поясі розміщена Україна.

Для живих істот, які мешкають на суходолі, дуже важливими є тепло й волога. Жаби не мешкають у посушливих місцях, а верблюди не живуть у вологому лісі. Пальму на півночі можна побачити тільки у приміщеннях, у вазоні, а наша улюблена ялинка не росте у тропіках.

Сонячне світло та тепло, опади, вітри створюють особливі умови в різних місцях нашої планети.

Природні зони — великі ділянки земної кулі, що різняться своїми природними умовами, ґрунтами, рослинним і тваринним світом.

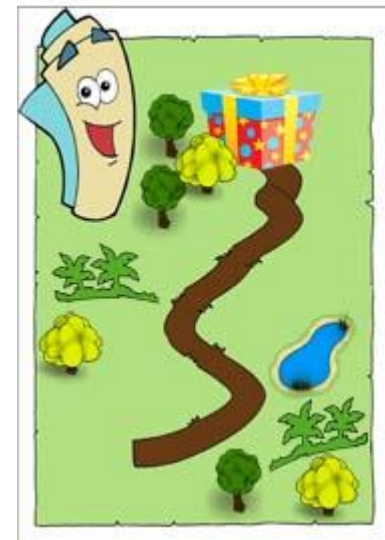

Розгляньте карту природних зон світу у шкільному атласі. Назвіть природні зони в порядку розміщення їх з півночі на південь. Що ви помітили?

Між природними зонами немає чітких меж. Природні зони змінюються з півночі на південь. Причина їх послідовної зміни – зміна кількості світла, тепла й вологи, що отримує земна поверхня. Що далі на північ, то нижче перебуває Сонце над горизонтом і коротше та прохолодніше літо, триваліша й холодніша зима. Найнижче положення Сонце займає біля Північного полюса. Що ближче до екватора, то вище підіймається Сонце над горизонтом і то триваліше та спекотніше літо, коротша й тепліша зима.

За картою «Природні зони України» (див. форзац 2) з'ясуйте, у яких природних зонах розміщена Україна.

👉👉 У межах України виділяють чотири природні зони: *мішаних лісів, широколистих лісів, лісостепу та степу*. Вони також змінюються з півночі на південь.

- Подумайте, чому саме так розташовані природні зони.

Чому зона мішаних лісів отримала таку назву? А зона широколистих лісів?

У кожній природній зоні однакові погодні умови впродовж року, подібні ґрунти, рослинний і тваринний світ.

Визначте за картою «Природні зони України»,
у якій природній зоні ви живете. Яким
кольором її позначено на карті?
Схарактеризуйте за планом цю природну
зону.

Ліс сам себе чистить.

Використовуючи різні джерела інформації,
підготуйте розповідь про пристосування
тварин до життя в зоні степів.

Подумайте, де на Землі можна збирати по
кілька врожаїв культурних рослин на рік.
Поясніть чому.

Завдання 1

Підпиши на схемі пояси Землі.

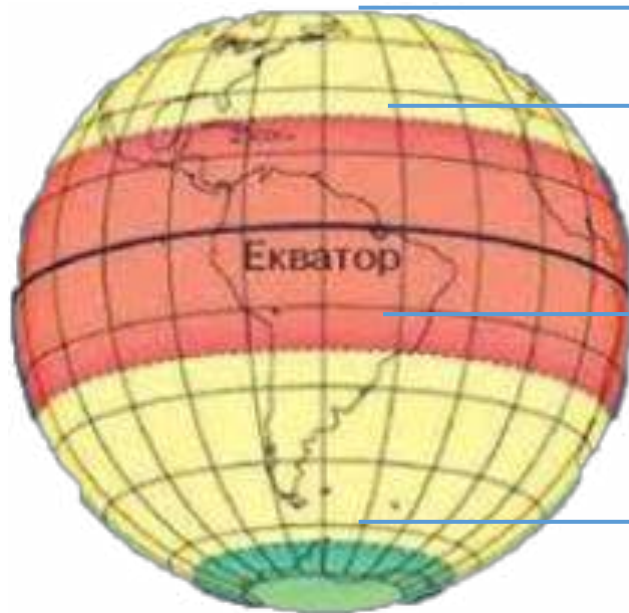
Північний полярний пояс

Північний помірний пояс

Тропічний пояс

Південний помірний пояс

Південний полярний пояс

Завдання 2

Установіть відповідність між поясом та його характеристикою.

Тропічний пояс ●	● Охоплює найхолодніший материк.
Північний помірний пояс ●	● Розміщений біля Північного полюса.
Південний помірний пояс ●	● Спостерігається полярна ніч і полярний день.
Південний полярний пояс ●	● Найбільший кут падіння сонячного проміння.
Північний полярний пояс ●	● Межами є Північний тропік і Північне полярне коло.

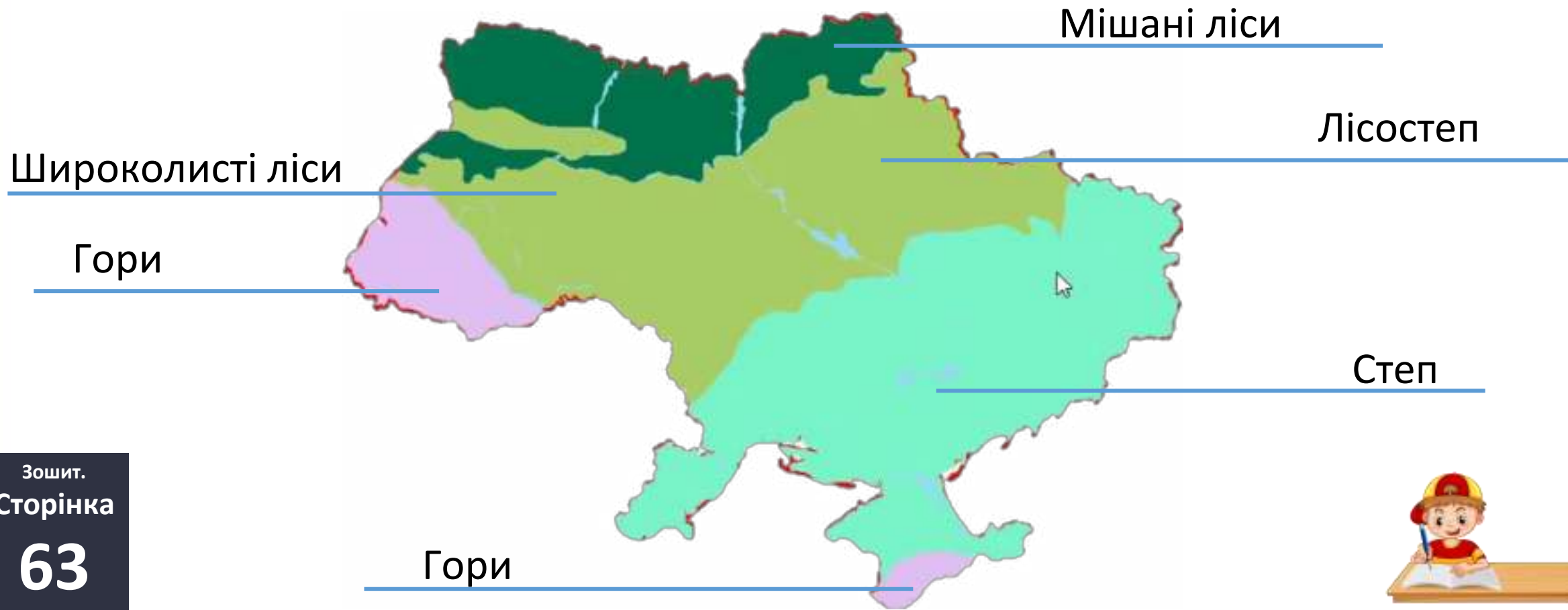

Сьогодні
29.11.2024

Робота в зошитах

Завдання 3

Підпиши на картосхемі природні зони України та Кримські гори й Карпати.

1. Як нагрівається земна поверхня? Чому природні умови в різних місцях земної кулі не однакові?
2. Назвіть і покажіть на карті теплові пояси Землі. Який з них найспекотніший? Поясніть чому.
3. Чим можна пояснити, що холодні пояси розміщені ближче до полюсів Землі?
4. У яких теплових поясах спостерігається зміна пір року? Для яких теплових поясів характерні полярний день і полярна ніч?
5. Що таке природні зони? Що впливає на зміну їх з півночі на південь?
6. Назвіть природні зони України. Покажіть їх на карті. На контурній карті України підпишіть назви природних зон.

7. Оцініть себе. Ці завдання були для вас:

цікавими	складними
нудними	простими

Коротко про головне

За кількістю тепла, яке отримує земна поверхня від Сонця, виокремлюють п'ять теплових поясів – тропічний, два помірних і два холодних (полярних).

Природні зони – ділянки земної кулі, подібні за природними умовами. У межах України виділяють чотири природні зони: мішаних лісів, широколистих лісів, лісостепу та степу.

...природні умови на планеті Земля помітно змінила людина. Подекуди природну рослинність майже цілком винищено й заміщено культурною. Особливо постраждали зони степу й лісостепу. У природі відбулися незворотні зміни: знищено багато видів рослин і тварин, виснажено ґрунти. Для збереження природи створюють національні парки, заповідники й інші природоохоронні території.

Сьогодні
29.11.2024

Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках
с. 125-129, зош. с. 62-63.

Переглянь відео

<https://www.youtube.com/watch?v=qcFDAmJT3E4>

Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Human.

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
29.11.2024

Рефлексія. Дай відповідь на запитання

Сьогодні я
навчився...

Я хотів би
дізнатися
про...

Сьогодні
я дізнався
про...

Найбільше
мене
вразило...

Вдома я
розкажу
про...

Складно
було...

Найважче
було...